

Ser dona ja és un desavantatge
en aquesta societat sempre masclista;
imaginin ser dona i ser negra.
Ara facin un esforç major,
tanquin els ulls i pensin,
ser dona, ser negra i ser comunista.
Quina aberració!

Mural a Angela Davis a la plaça del Dipòsit de Lleida, obra de l'artista local Lluç Flotats

Angela Yvonne Davis (Birmingham, Alabama, Estats Units, 26 de gener de 1944) és una política marxista, activista afroamericana i professora emèrita de filosofia de la Universitat de Califòrnia a Santa Cruz, als Estats Units.

El 1969 va ser expulsada de la Universitat de Califòrnia, on donava classes de filosofia com a professora auxiliar (havent estat alumna de Herbert Marcuse) en descobrir-se la seva afiliació al Partit Comunista dels Estats Units. Va estar relacionada amb el partit polític de les Panteres Negres. Involucrada en el cas de "Els germans de Soledad", pel qual va ser acusada d'assassinat i segrest el 1972. Aquest cas va assolir repercussió mundial, la qual cosa va impedir la seva condemna. Va quedar absolta el 1973.

El 1974 va passar a formar part del Comitè Central del Partit Comunista. El 1976, després de publicar la seva autobiografia, va tornar a l'ensenyament. Anys més tard, el 1984, va presentar la seva candidatura a la vicepresidència del seu país.

Joventut

Angela Davis va néixer a Birmingham, Alabama, el 26 de gener de 1944, en una època en què les Lleis Jim Crow imposaven la segregació racial al sud dels Estats Units. El seu pare, graduat en una universitat per a afroamericans a Raleigh (Carolina del Nord), va treballar algun temps com a professor d'història en un institut de secundària abans d'adquirir una gasolinera que gestionava personalment. La seva mare es va graduar en una universitat d'Alabama i era mestra d'escola primària. El lloc on vivia la família era anomenat Dynamite Hill pel gran nombre de cases d'afroamericans dinamitades pel Ku Klux Klan.[3] Tant la seva mare com el seu pare eren activistes a favor dels drets civils i eren membres del National Association for the Advancement of Colored People (NAACP), abans que l'esmentada organització fos proscriu a Birmingham.

Angela Davis va cursar estudis primaris en una escola segregada a Birmingham, allotjada en instal·lacions més mal dotades que l'escola per a blancs.[5] Als 14 anys, se li van presentar

diverses opcions per cursar estudis secundaris, i va escollir traslladar-se a Nova York gràcies a una beca d'una organització quàquera, que oferia la possibilitat a alumnes brillants de la comunitat afroamericana del sud del país d'estudiar en instituts mixtos del nord. Es va matricular en l'institut privat de pedagogia progressista Elisabeth-Irwin, a Greenwich Village.

La seva arribada a Nova York va marcar una nova etapa en la seva presa de consciència política. S'allotjava a casa del reverend William Howard Melish, el pastor de la major Església episcopal de Brooklyn en els anys 1950, opositor declarat al Maccarthisme i membre de la Soviet-American Friendship Organization (Organització d'amistat americà-soviètica). Tant ell com la majoria dels professors eren en la Llista negra de l'administració McCarthy, i tenien prohibit ensenyar en establiments públics.

A Nova York Davis descobreix el socialisme, les experiències utòpiques de Robert Owen i el Manifest comunista, fet que la porta a "situar els problemes del poble negre dins del context més ampli del moviment de la classe obrera".[9] Milita per primera vegada en una organització juvenil Marxista-Leninista anomenada Advance, que sovintegen també les seves amigues Margaret Burnham i Mary Lou Patterson. Coneix llavors Bettina Aptheker, filla de l'historiador comunista Herbert Aptheker la casa del qual acull reunions de l'organització. Participen en les manifestacions de suport al Moviment afroamericà pels drets civils que coneix un nou impuls amb la campanya de protesta mitjançant assegudes, iniciada el febrer de 1960 a Greensboro, Carolina del Nord.

Estudis universitaris

El 1962 Davis va obtenir una beca per cursar estudis de francès a la Universitat Brandeis a Waltham (Massachusetts). És una de les tres úniques estudiants afroamericanes de primer any. Els seus estudis la porten a descobrir els existencialistes francesos (Jean-Paul Sartre, Albert Camus). El curs universitari va estar marcat per una sèrie de conferències de l'escriptor James Baldwin sobre literatura, durant les quals es va produir la crisi dels míssils de Cuba. Baldwin es va negar a prosseguir i va decidir parlar de la crisi en una assemblea general al costat de Herbert Marcuse, al qual Davis va escoltar per primera vegada. Aquell any va tenir diverses feines que li van permetre costejar-se un viatge per Europa, on va visitar Londres, París, Lausana, i Hèlsinki on va assistir al Festival Mundial de la Joventut y els Estudiants.

La seva carrera incloïa una estada a França. Esent a Biarritz on passava un mes, es va assabentar que quatre noies que coneixia havien estat assassinades en l'explosió de l'Església Baptista de Birmingham el setembre de 1963. Davis va declarar que l'atemptat no era el resultat d'un comportament racista aïllat, sinó l'expressió de "la rutina quotidiana, sovint monòtona, de l'opressió racista". Després de passar un mes a París, va passar l'estiu a Frankfurt on va assistir a conferències del filòsof alemany Theodor Adorno. De tornada a Brandeis, va assistir a una sèrie de conferències de Marcuse sobre el pensament polític europeu des de la Revolució Francesa. Després de graduar-se, i seguint els seus consells, decideix estudiar a la facultat de filosofia de la Universitat Johann Wolfgang Goethe de Frankfurt, Alemanya Occidental, el 1965.

A Alemanya es relaciona amb estudiants de la Sozialistischer Deutscher Studentenbund (Unió dels Estudiants Alemanys Socialistes), visita sovint Berlín Est i participa en manifestacions en contra de la Guerra del Vietnam.[16] Mentrestant als Estats Units el moviment d'alliberament afroamericà va evolucionant i tendeix a radicalitzar-se en l'estela del moviment conegut com a Black Power. Frustrada per no poder prendre part en l'efervescència militant que regna al seu país, decideix tornar al cap de dos anys.

Opta per la Universitat de Califòrnia a San Diego on ensenyava Herbert Marcuse que accepta dirigir la seva tesi, inicialment tutelada per Theodor Adorno. Davis va rebre una gran influència de Marcuse, especialment de la idea que és un deure de l'individu rebel·lar-se en contra del sistema.

Militància política

El 1967 Davis es va unir al Comitè Coordinador No Violent Estudiantil i al Partit de les Panteres Negres. A l'any següent es va involucrar amb el Partit Comunista Nord-americà.

Davis va començar a treballar com a catedràtica de filosofia a la Universitat de Califòrnia a Los Angeles fins al 1970, quan el FBI va informar al Consell de Regents de Califòrnia que Davis era membre del Partit Comunista Nord-Americà i va rescindir el seu contracte.

Angela Davis i Erich Honecker a Berlín, setembre de 1972

Davis va participar en la campanya per millorar les condicions a les presons. Es va interessar especialment en el cas de George Jackson i W.L. Nolan, dos afroamericans que van establir una sucursal de les Panteres Negres mentre eren a la presó Soledad a Califòrnia. El 13 de gener de 1970, Nolan i uns altres dos presoners negres van ser assassinats per un dels escarcellers. Uns dies després el Jurat del Comtat de Monterrey va determinar que el guarda havia comès un "homicidi justificable".

Quan després, un guarda va ser trobat assassinat, Jackson i uns altres dos presoners, John Cluchette i Fleeta Drumgo, van ser acusats de la seva mort. Es va argumentar que Jackson buscava venjar-se de la mort del seu amic W.L. Nolan.

El 7 d'agost de 1970, el germà de George Jackson, Jonathan, de 17 anys, va irrompre a la cort del Comtat Marin amb una metralladora i després de prendre com a ostatge el jutge Harold Haley, va demandar que George Jackson, John Cluchette i Fleeta Drumgo fossin alliberats. Jonathan Jackson va ser ferit de bala i assassinat quan s'allunyava de la cort en automòbil.

En els mesos següents, Jackson va publicar dos llibres, Letters from Prison i Soledad Brother. El 21 d'agost de 1971, George Jackson va ser metrallat al pati de la presó de San Quintín. Portava una pistola automàtica 9 mm i els oficials van dir que tractava d'escapar-se. També es va afirmar que l'arma havia estat introduïda de contraban a la presó per Davis.

Angela Davis en el llançament del seu llibre Dona, gènere i raça en el Cercle de Belles Arts de Madrid, 2005

Imaged by Heritage Auctions, HA.com

Davis va fugir i el FBI la va nomenar com una de les "criminals més buscades". Va ser arrestada dos mesos després en un motel novaiorquès, però en el judici va ser absolta de tots els càrrecs. Tanmateix, a causa de les seves activitats de militància, el governador de Califòrnia, Ronald Reagan, va demanar que a Davis no se li hauria de permetre fer classes a cap de les universitats estatals.

Davis va treballar com a conferenciant d'estudis afroamericans al Col·legi de Claremont, de 1975 a 1977, abans de convertir-se en catedràtica en estudis d'ètnia i de la dona a la Universitat Estatal de San Francisco. El 1977-78 se li va atorgar el Premi Lenin de la Pau entre els pobles, Davis va visitar la Unió Soviètica el 1979, on va rebre el premi i va fer de professora honorària a la Universitat Estatal de Moscou. A inicis dels anys 1990 Davis va tornar a la Universitat de Califòrnia, dictant cursos al campus de Santa Cruz (Califòrnia). El 1980 i el 1984, Davis es va presentar a les eleccions presidencials nord-americanes com a vicepresidenta del candidat comunista Gus Hall.

En el número de febrer de 1997 de la revista gai nord-americana Out es va declarar públicament lesbiana. El 2006 va ser guardonada amb el premi Thomas Merton, en reconeixement de la seva lluita per la justícia als Estats Units i al món.

Homenatges

Mural a Angela Davis a la plaça del Dipòsit de Lleida, obra de l'artista local Lluç Flotats, "Llukutter"

El 1971, Pablo Milanés va compondre per a ella «Cançó per a Angela Davis». El 1972 els The Rolling Stones al seu disc doble Exile On Main St li van dedicar la cançó «Sweet Black Angel». El mateix any, John Lennon i Yoko Ono li van donar suport amb la cançó «Angela» del seu àlbum

Some Time in New York City. El 1974, Maria-Aurèlia Capmany escriu el brillant relat de ficció «Àngela i els vuit mil policies»[18] inspirat en ella. El 2010 el cantant Yannick Noah també li va dedicar una cançó, «Angela». L'artista Shepard Fairey la va representar en algunes de les seves obres gràfiques. El grup català Eina va dedicar la cançó «La planificació d'un setge» a diverses marxistes, entre les quals Angela Davis.

Obres

If They Come in the Morning: Voices of Resistance (1971) ISBN 0-451-04999-3

Angela Davis: An Autobiography (1974) ISBN 0-7178-0667-7

Women, Race and Class (1981), ISBN 0-394-71351-6. Mujeres, raza y clase, Edicions Akal, 2004, ISBN 84-460-2093-9

Women, Culture, and Politics (1989) ISBN 0-679-72487-7

Blues Legacies and Black Feminism (1999) ISBN 0-679-77126-3

Are Prisons Obsolete? (2003) ISBN 1-58322-581-1

Abolition Democracy: Beyond Prisons, Torture, and Empire (2005) ISBN 1-58322-695-8

https://ca.wikipedia.org/wiki/Angela_Davis

